

KOHTUOTSUS

EESTI VABARIIGI NIMEL

Kohus Pärnu Maakohus

Kohtu koosseis Kohtunik Indrek Saar, kohtuistungi sekretär Aivi Meister

Otsuse tegemise aeg ja koht 28. oktoober 2008 Rapla

2-08-59498 Tsiviilasja number

Tsiviilasi A T hagi A K vastu elatise väljamõistmiseks.

esindajad

Menetlusosalised ja nende Hageja A T (isikukood xxxxxxxxxxx, elukoht xxx xxxx x

XXXXXXXX XXXXX XXXXX XXXXXXX).

Kostja A K (isikukood xxxxxxxxxxx, elukoht xxx x-xx xxxxx

xxxxx).

Kohtuistungi toimumise aeg

24. oktoober 2008

RESOLUTSIOON

Välja mõista A Klt A Tkasuks alates hagi esitamisest, s.o 16. septembrist 2008 igakuiselt

Lapse vajaduste või vanema varalise seisundi muutumisel võib huvitud isik esitada kohtusse hagi elatise määra muutmiseks.

Kohtukulude jaotus

Kantud menetluskulud jätta kummagi poole enda kanda.

Edasikaebamise kord

Kohtuotsusele võib esitada apellatsioonkaebuse Tallinna Ringkonnakohtule 30 päeva jooksul, alates otsuse menetlusosalisele kättetoimetamisest, kuid mitte hiljem kui viie kuu möödumisel otsuse avalikult teatavakstegemisest. Apellatsioonkaebus võidakse lahendada kirjalikus menetluses, kui kaebuse esitaja ei taotle selle lahendamist istungil.

Hageja nõue

Hagist nähtub, pooltel on ühine laps- xx. xxxxxxxxx xxxx sündinud tütar A T. Alates 2003 elavad pooled lahus ja kokkuleppe kohaselt jäi tütar elama isa juurde. Ema osavõtt tütre ülalpidamisest ei ole küllaldane Hageja arvestuste kohaselt kulub tütre jaoks kuus 2000 krooni. Tema enda netosissetulek on 8000 krooni kuus. Hageja palub kostjalt välja mõista elatise 2000 krooni kuus.

Kostja seisukoht

Kostja tunnistab hagi osaliselt. Vastuväidetest nähtub, et 20. juulil 2003 hagejaga sõlmitud kirjaliku kokkuleppe kohaselt jäi tütar kooli ajaks hageja kasvatada. Hageja sai ka õiguse lapsega seotud asjaajamisteks ning talle hakkas laekuma ka riiklik lastetoetus. Suulise kokkuleppe kohaselt lubas hageja kostjalt elatist mitte nõuda. Nii rikub hageja kokkulepet. Hageja ei ole elatise nõudmisel arvestanud kostja tegelikku varalist olukorda ja maksevõimet. Kostja keskmine netotöötasu on keskmiselt 6000 krooni kuus, sellele lisandub peretoetus summas 900 krooni kuus. Kostjal on ülalpidamisel on veel kaks last l xx. xxxx xxxx sündinud L K ja xx. xxxxx xxxx sündinud R K. Kummagi lapse isa ei maksa lastele elatist. Igakuiste vältimatute kulutuste tõttu ei jää kostjal raha üle. Samuti puudub tal muu vara. Kostja elab üüritud korteris ning tal on tekkinud võlg 2273 krooni. Kostja praeguse abikaasa J K ülalpidamisel on üks alaealine laps, abikaasa koondati töökohast 14. oktoobril 2008.a. Nii on kostja pere sattunud ootamatult raskesse majanduslikku olukorda. Kostja leiab, et hageja poolt nimetatud töötasu 8000 krooni ei vasta tõele. Hagejal on xxxxxxxx xxxxxxx kinnistu. Seega on hageja varaline seisund ja võimalused poolte ühise lapse ülalpidamiseks tunduvalt paremad. Samas ei ole hageja välja toonud lapse konkreetseid vajadusi ega täpsustanud nende rahuldamiseks vajalikke kulutusi. Kooli vaheaegadel on tütar olnud kostja ja tema ema juures. Seda on aastas keskmiselt poolteist kuud ja sel ajal on kõik kulud katnud ka kostja. Kostja leiab, et tema sissetulek võimaldaks tasuda elatist kuus 800 krooni.

Kohtu seisukoht

Kohus leiab, et hagi saab rahuldada osaliselt. Perekonnaseaduse (PkS) § 60 lg. 1 kohaselt on vanem kohustatud oma alaealist last ülal pidama ja kui üks vanem seda ei tee, siis võib kohus teise vanema nõudel temalt välja mõista elatise. Pooled on kinnitanud, et lapse jäämine hageja juurde oli nende vaheline kokkulepe. Samuti ei ole pooltel vaidlust selles, et laps on igal suvel olnud ligikaudu poolteist kuud kostja ja tema ema juures. Neile asjaoludele vaatamata on hagejal õigus nõuda kostjalt lapse ülalpidamiseks ka elatist, sest enamuse ajast on laps hageja ülalpidamisel. Hagejal on uuest abielust sündinud veel kaks last, 2003.a. oli kostja materiaalne olukord raske ja ta ei tahtnud elatist nõuda, hageja materiaalne olukord oli kuni 2008.a. praegusest parem. Kuni k.a. maikuuni oli ta aga töötu, uuest töökohast välja arvestatud töötasu olnud alates maikuust kuni septembrikuuni vahemikus 7726 kuni 11278 krooni.

PkS § 61 lg 2 kohaselt tuleb elatise suuruse määramisel arvestada nii lapse vajadusi kui ka kummagi vanema varalist seisundit. Kohtul puudub alus kahelda, et nõutavas suuruses elatis oleks hagejale tema töötasu ja igakuiseid vältimatuid kulutusi arvestades vajalik. Kohtuistungil vähendas hageja nõuet kostja materiaalset olukorda arvestades 1500 kroonini kuus, kostja väljendas nõusolekut 1000 krooniga kuus, kuid pidas seda samal ajal siiski ülemäära suureks. Antud juhul ei ole vajalik näidata, milliseid kulusid tuleb lapse ülalpidamiseks teha ja kuidas need on aja jooksul suurenenud, sest elatist nõutakse alla seaduses ette nähtud alammäära ning kooliskäiva lapse jaoks vajalikud igapäevased kulud on üldteada asjaolu. Kostja tööandja poolt antud tõendi kohaselt on kostjale

välja arvestatud töötasu 2008.a. aprillikuust kuni septembrikuuni olnud vahemikus 6864 kuni 7744 krooni, augustis oli arvestatud koos puhkusetasuga 13730.28 krooni. Pangakonto väljavõtte kohaselt peale töötasu ja riikliku toetuse kostjal muid sissetulekuid ei ole. Teiste laste ülalpidamiseks puudub kostjal võimalus elatist nõuda, sest 2003.a. sündinud lapse sünnitunnistusel isa kohta kanne puudub ja vanema lapse isalt ei saa elatist nõuda enda ning lapse turvalisuse pärast. Lapse isale on kehtestatud kostja suhtes lähenemiskeeld. Hageja on sellest olukorrast teadlik ja ei esita vastuväiteid. Veel on kostja esitanud teatise selle kohta, et tema uue abikaasaga lõpetab tööandja töölepingu koondamise tõttu ja korteriühistu arve, mille kohaselt tuli kostjal k.a. septembrikuu eest tasuda 2894.25 krooni eluasemega seotud kulusid. Eeltoodust tulenevalt on kostja materiaalne olukord raske ja temalt ei ole võimalik välja mõista ka elatist 1500 krooni kuus. PkS § 61 lg. 5 mõtte kohaselt ei tohi kohustatud isiku teised lapsed elatise väljamõistmisel osutuda vähemkindlustatuiks kui laps, kelle ülalpidamiseks elatist nõutakse. Neil põhjustel peab kohus võimalikuks määrata elatise suuruseks 900 krooni kuus.

PkS § 70 lg. 1 kohaselt mõistab kohus elatise välja alates hagi esitamisest. TsMS § 163 lg 1 kohaselt võib kohus hagi osalise rahuldamise korral jätta kantud menetluskulud täies ulatuses kumagi poole enda kanda, mida on antud juhul otstarbekas teha.

Indrek Saar Kohtunik